

A TARTALOMBÓL

- **Kislábnyom program hírek**
 - *Ismét klíma-naptár rajzpályázat!*
- **Klímabarát tippek**
 - *Öko-nyaraljunk!*
- **Klíma hírek itthon**
 - *Napbajnokok, zöld városok*
 - *Iskolai mozgalom a helyi termelés népszerűsítésére*
- **Kapcsolódó rendezvények itthon**
 - *Gödöllői klíma-klub*
 - *Tudatos Vásárlók Áruháza*
- **Klíma hírek külföldről**
 - *A királyi esküvő karbon-lábnyoma*
- **Olvasnivaló**
 - *Klímabarát városok Európában*
- **Érdekes honlapok**
 - *Vesd bele magad!*
 - *A Föld országainak ökológiai és vízlábnyoma*
- **Néznivaló**
 - *Klíma-kutató rap*
- **Klímabarát termékek, szolgáltatások**
 - *Fruit of Care*
 - *SolarGorilla akkutöltő*

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

A Nagycsalád – kis lábnyom program bemutatkozott a „SPREAD – Fenntartható Életmód 2050” nemzetközi konferencián

Sustainable Lifestyles 2050

Az EU 7. kutatás-fejlesztési keretprogramja által támogatott SPREAD projekt célja, hogy minden érintett képviselő és megszólaltató fórumot hozzon létre, valamint az érintettekkel –döntéshozók, kutatók, vállalatok, társadalmi szervezetek, tervezők és mérnökök - közösen alkossa meg a fenntartható élet vízióját.

A folyamat első és egyben nyitó lépése volt a május 24-25-én Kölnben megrendezett SPREAD „anti-konferencia” – anti, mert a szervezők igyekeztek minél több dialógus, kis csoportos beszélgetés motiválására minél kevesebb frontális előadás tartása mellett.

A Nagycsalád – kis lábnyom projekt a konferencia egyik, kifejezetten a fenntartható mindennapi életmód megvitatására szentelt szekciójában mutatkozott be. Sok kérdést kaptunk, és többen érdeklődtek a módszertan angol összefoglalója iránt.

A konferenciát a szervezők igyekeztek minél környezetbarátabb módon megszervezni. Helyi, környezetbarát minősítéssel rendelkező cég biztosította az étellellátást, amely vegetáriánus volt, a résztvevőket a szállásról együtt vitték az elhagyott ipari létesítményből kialakított konferencia helyszínre busszal, minimális mennyiségű nyomtatott anyagot használtak, az esti bulin a speciális táncparketten táncolók energiát termeltek, és még a kítűző (ld. kép) is műanyag-mentes volt: facsipesz segítségével lehetett feltenni.

A munka szüneteiben a folyosókon pedig különböző vállalkozók, vállalatok és fiatal tervezők mutatták be a fenntartható életmódot segítő termékeiket, szolgáltatásaikat. Megtudhattunk többet a fenntartható mosásról, láttunk ötletes, újrafelhasznált anyagokból készült bútorokat, és találkozhattunk a tudatosságot növelő, elgondolkodtató tárgyakkal is – ld. pl. a képen bemutatott konnektordugó, ami kevesebb energia használatára figyelmeztet.

Örülünk, hogy meghívást kaptunk a konferenciára, és ott bemutathattuk közös munkánk eredményét. Ezúton is köszönjük mindenkinek a közreműködést és lelkes munkát!

A GreenDependent Kislábnyom csapata

További információk:

SPREAD projekt: <http://www.future-lifestyles-entrepreneurship.org/index.html>

Konferencia: <http://www.sustainable-lifestyles.eu/home.html>

Ismét klíma-naptár rajzpályázat felhívás!

Előző hírlevelünkben már említettük, hogy 2011 őszétől indul a GreenDependent Egyesület újabb Kislábnym programja, amelynek célja a Közép-Magyarországon (Budapesten és Pest megye egyéb településein) élő családok környezet- és klímatudatosságának növelése. A program keretében – több kiadvány mellett – készül egy klíma-naptár is, amely a következő iskolaévben, vagyis 2011. szeptembertől 2012. augusztusig lesz majd használható. A naptár az előző évben kiadotthoz hasonlóan tartalmazni fogja a fontos Zöld Napokat, a programmal kapcsolatos rendezvényeket, dátumokat, valamint havi klímabarát tippeket.

A 2000 család otthonába eljutó, és a honlapunkról is letölthető naptárban szeretnénk, ha a hónapokat egy-egy színes gyermekrajz díszítené, amelyek megalkotóit ezúton keressük!

A rajzos kedvű Pest megyei kisebbek és nagyobbak munkáit a GreenDependent Egyesület címére (2100 Gödöllő, Éva u. 4.), vagy elektronikusan beküldve az info[kukac]greendependent.org email címre várjuk. Alsó korhatár nincs, felső korhatár 14 év!

A képek témája lehet: bármilyen otthoni energiatakarékossgal és klímabarát életmóddal kapcsolatos. Ötletek és további inspiráció a <http://www.kislabnyom.hu/> honlapon és az onnan letölthető anyagokban (előző évi klíma-naptár, előző rajzpályázat alkotásai, Kislábnym hírlevelek, Klímabarát háztartások kiadvány) található.

Paraméterek: Méret 182x257mm (B5-ös oldal) ; Elektronikus küldés esetén : jpg-formátum, 300 dpi felbontás

Beküldés határideje: 2011. július 10.

Cím: GreenDependent Egyesület, 2100 Gödöllő Éva u. 4.

E-mail: info[kukac]greendependent.org

Megérkezett a Klímabarát háztartások családi útmutató 2. kiadása

A „Nagycsalád – kis lábnyom” program keretében egyik elsőként megjelent kiadványunk a Klímabarát háztartások útmutató volt, amelyet azoknak a családoknak készítettünk, akiket érdekelt a klímaváltozás és az annak mérséklésére szolgáló megoldások témaköre, illetve ezzel kapcsolatban célul tűzték ki saját háztartásuk energiafelhasználásának csökkentését. Az útmutató a szintén a projekt keretében lebonyolított Klímabarát háztartások nevet viselő családi képzések anyagára épül.

Örömmel jelentjük, hogy megérkezett az útmutató második, javított kiadása, amely nyomtatott formában, illetve a <http://www.kislabnyom.hu/> honlapon is elérhető!

A kiadvány közérthető és olvasmányos formában mutatja be a klímaváltozással kapcsolatos alapvető ismereteket, fogalmakat, illetve a fosszilis energiaforrások használatának problémakörét. Ezenkívül a lakóhelyünk különböző helyiségeire lebontva számos hasznos, konkrét tippel és tanáccsal szolgál azoknak, akik szeretnék csökkenteni otthoni energiafelhasználásukat, szén-dioxid kibocsátásukat, és ezáltal környezetbarátabb életmódot élni. Útmutatóval szolgál, hogy miképp mérjük fel és tegyük rendbe otthonunk energiafogyasztását, és hogyan célszerű megváltoztatnunk saját energiahasználati szokásainkat. A kiadvány egyik célja rávilágítani, hogy a környezetre gyakorolt káros hatásokat gyakran már a viselkedésünk és szokásaink megváltoztatásával is nagymértékben csökkenthetjük, és nem feltétlenül szükséges komoly anyagi beruházásban gondolkoznunk ezzel kapcsolatban.

Öko-turizmus – hogyan nyaraljunk kis környezeti hatással?

Itt a nyár, kezdődik a vakáció, tervezzük szabadságunkat – de vajon hogyan lehetnénk öko-turisták, azaz nyaralhatnánk környezettudatosabban, úgy, hogy pihenésünknek a lehető legkevesebb negatív környezeti hatása legyen?

Különböző tanulmányok szerint a nyaralások környezeti hatása, vagy öko-lábnyma, öt főbb tényezőtől tevődik össze: utazás (hová megyünk és mivel?), hulladékok/szennyvíz keletkezése (hová kerülnek és mi lesz a sorsuk?), étkezések (mit eszünk, azt hogyan termelték meg és hogyan került asztalunkra?), a szálláshelyen hűtésre, fűtésre, világításra, stb. felhasznált energia, és végül, hogy mit csinálunk nyaralásunk alatt (quadozni megyünk természetileg értékes területen, várost nézünk vagy önkéntesként biokertészkedünk, esetleg teknősöket mentünk a tengerparton).

A legjelentősebb hatás általában az utazáshoz kapcsolódik. Természetesen, minél messzebb utazunk, a hatás annál jelentősebb: például, ha a Seychelle-szigetekre megyünk pihenni, a repülőút teszi ki nyaralásunk öko-lábnymának több mint 90%-át! Jelentősen csökkenthetjük tehát a negatív hatást, ha lakóhelyünkhöz közel fekvő célpontokat választunk.

A rendelkezésre álló adatok alapján nyaralásunknak kisebb környezeti hatása lesz akkor is, ha környezetbarát szálláshelyet választunk. Ezekből már Magyarországon is válogathatunk különböző minősítések és besorolások (ld. lejjebb), illetve saját értékelésünk alapján. Amire mindenképpen érdemes odafigyelnünk:

- A szálláshely olyan helyen legyen, és úgy legyen kialakítva, hogy ne veszélyeztesse a helyi élővilágot, valamint harmonikusan illeszkedjen a helyi közösség életébe.
- Környezetbarát kialakítású legyen (pl. energia-hatékony: minden szobában külön szabályozható a fűtéssel/hűtéssel és világítással; természetes szellőzéssel; környezetbarát berendezéssel, azaz olyanal, amely természetes anyagokból készült, újrahasználató, alkatrészei cserélhető; stb.)
- Környezettudatosan működtessék (pl. zöld energiát használnak; szelektív hulladékgyűjtést alkalmaznak; elsősorban helyi (bio)termékekből készítik az ételeket; nem osztogatnak sok hulladékot termelő kozmetikumokat, ajándékokat; nem mossák feleslegesen a törölközőket; stb.)
- A vendégeknek ajánlott programok ne veszélyeztessék, zavarják a helyi élővilágot és a közösség életét.

A következő logók sokat segíthetnek a döntésben, mivel csak olyan szálláshelyek használhatják, amelyeket független tanúsító szerv értékelt:

<p>Az EU öko-címkéje – környezettudatosan működtetett szálláshelyek pályázhatnak használatára, van már ilyen ifjúsági szállás és hotel is.</p> <p>Magyarországon pl. a Kolping Hotel, Alsópáhokon és az Eger-Szarvaskőben található Öko-Park® Panzió, Kemping és Kalandpark nyerte el ezt a minősítést.</p>	<p>„Blue Flag” – nemzetközi öko-címke, amelyre környezettudatosan működtetett strandok és kikötők pályázhatnak. Sokszor találkozhatunk vele pl. Horvátországban és Görögországban is. Ilyen strand lesz a tervek szerint a gárdonyi Sport Beach is.</p>	<p>EMAS – környezetközpontú irányítási rendszert működtető szálláshelyek, utazási irodák és egyéb létesítmények használhatják a logót. Olaszországban pl. találunk ilyen üdülőhelyet (Bibione).</p>	<p>A Magyar Szállodaszövetség „Zöld szálloda” logója – a cím elnyerésére és a logó használatára pályázni kell. 2005-2006-ban 18 szálláshely ill. konferencia központ kapta meg ezt a jogot, listájuk a Zöld Szállás portálon megtalálható.</p>

Bár utazásának öko-lábnymát jelentősen csökkentené, szeretném kiemelni, hogy egy öko-turistának sem kell feltétlenül lemondania arról, hogy a tengerentúrra utazzon, és új kultúrákat fedezzen fel, ismerjen meg. Fontos azonban, hogy ezt milyen gyakran tesszük, illetve, milyen alaposan tervezzük meg utunkat, illetve mennyire használjuk ki az alternatív lehetőségeket. Érdekes kikapcsolódást kínálnak pl. az ún. „közösségi turizmus” kezdeményezések, amelyek a helyi közösség bevonásával, a helyi kultúrára és szokásokra építve kínálnak izgalmas nyaralási lehetőséget. Ennek során a nyaralók a helyi közösséggel találkoznak, megismerik kultúrájukat, szokásaikat. Gyakran be is kapcsolódhatnak mindennapjaikba, akár úgy is, hogy velük együtt főznek, étkeznek, dolgoznak, pl. szélkereket vagy öko-házat építenek.

Természetesen, a világháló számos tájékozdási helyet rejt kezdő és haladó öko-turisták számára, néhány ezek közül:

- www.zoldszallas.hu – magyarországi zöld szállásokat, esettanulmányokat bemutató honlap
- www.eco-label.com/hungarian/ – alapvető információk és feltételek az EU öko-címkéjének elnyeréséhez, letölthető minősített szálláshely listával
- www.blueflag.org – minősített kikötők, strandok és kempingek
- www.tui-ecohotel.com – környezetbarát és felelős szálláshelyek, jó gyakorlatok, minősítési rendszerek a világ minden részéről
- www.turatars.com/ - közösségi oldal túrázóknak
- További tippek a greenfo-tól: www.greenfo.hu/hirek/2011/04/28/tiz-otlet-hogy-valjunk-valoban-okoturistava_1303967750

Jó böngészést és öko-turistáskodást kívánunk a nyárra!

Napbajnokok, zöldsévosok

A magyar települések gondolkodtak, megújuló erőforrásokra váltottak – és nyertek! A közel 200 induló közül 23 város és falu nyerte el 2011-es a Napkorona, illetve Biomassza Bajnokságok díjait és különdíjait.

A Napkorona Bajnokságban azok az önkormányzatok versengenek, amelyek területén a legmagasabb az egy főre eső napenergia felhasználás, legyen szó napkollektorokról, vagy az elektromos áramot termelő napelemekről. A Biomassza Bajnokságban a fenntartható módon hasznosított biomassza segítheti győzelemre a településeket. A budapesti Károlyi-palotában a napokban megtartott ünnepélyes díjátadón a haladó gondolkodású polgármesterek, a projektjeikre büszke energetikusok és helyi energetikai szakemberek jelenléte bizonyította, hogy van jövő a zöld, megújuló beruházásokban.

A Napkorona Bajnokság díjazottjai:

<http://napkoronabajnoksag.hu/hir/a-napkorona-bajnoksag-dijazottjai>

A Biomassza Bajnokság díjazottjai:

<http://napkoronabajnoksag.hu/hir/a-biomassza-bajnoksag-dijazottjai>

Forrás és teljes cikk: <http://www.alternativenergia.hu/napbajnokok-zoldvarosok/32933>

Iskolai mozgalom indult a helyi termelés népszerűsítésére

A Vesd bele magad! mozgalmat a Fialat Gazdák Magyarországi Szövetsége (AGRYA) indította, hogy minél több kisiskolással értesse meg a helyben előállított termékek fontosságát.

A program keretében az általános iskolások vetőmagokat kaptak, hogy saját zöldségeket termesszenek. A kezdeményezést a Vidékfejlesztési Minisztérium is támogatja, mivel a program a vidéki életmódot, a helyi termelést népszerűsíti, és a kisdíjak nevelésén keresztül segíthet a vidéki népesség megtartásában.

A mozgalomban általános iskolai osztályok vehetnek részt, akik minden hónapban beszámolnak kertjeik növekedéséről, a zöldségek felhasználásáról, a feladatok teljesítéséről.

A kertészkedés egyben verseny is az iskolák között - a versenyfeladatokat legjobban teljesítők egy háromnapos osztálykirándulást nyerhetnek.

Forrás: http://www.privatbankar.hu/frisshir/hircentrum/iskolai_mozgalom_indult_a_helyi_termeles_nepszerusitesere_98299
További részletek olvashatók az Érdekes Honlapok rovatban!

A házi erőmű lehet a jövő megoldása

Saját telephelyen, például a háznak tetőszerkezetébe építve is megtermelhetjük az éves szükségletünket kielégítő villamos energiát napenergiából – vázolta a sokak számára vonzó lehetőséget Pénzes László, a MEE-VET szakembere.

„Egy átlagos éves lakossági fogyasztás 2500 kWh körüli, melyet 15-20 négyzetméter felületű napelemtábla már fedezni tud. Ennek bekerülési költsége 2-3 millió forint, de jó esetben pályázat is igénybe vehető hozzá, mellyel akár a beruházás 30-35 százaléka is megspórolható. Tapasztalataink szerint a beruházásokat inkább a fogyasztásnál kisebb termelésre tervezik, de bizonyos esetben elől az a nem mindennapi helyzet, hogy nem a felhasználó fizet a villamosenergia-kereskedőnek, hanem még ő fizet felhasználónak a megtermelt energiáért” - mondta a szakember.

A megújuló energia használata egyre vonzóbb a lakosság számára, azonban az ehhez kapcsolódó beruházások költsége nehezen megfizethető. A fűtés mellett a legnagyobb kiadás otthonunk rezsijénél a villamos energia teszi ki, mely jelentősen csökkenthető háztartási méretű kiserőmű alkalmazásával. Egy normál háztartás számára a kiserőművel az áram-előállítás beruházás még megfizethető kategóriába esik, ugyanakkor jelentősen csökkenthető vele az energiafelhasználás. Sőt, jó esetben valóban nekünk fizet a szolgáltató a megtermelt áramért.

Forrás és további információ: http://www.privatbankar.hu/cikk/vallalatok/a_hazi_eromu_lehet_a_jovo_megoldasa_42727

Megtérül-e a panelfelújításba fektetett pénz? - Érdekes elemzés a <http://greenfo.hu> -n

„A lakók által kifizetett összeg 5-7 év alatt visszajön, a teljes beruházás pedig 15-20 év alatt.”

Korábbi két cikkükben – melyek [itt](#), illetve [itt](#) olvashatók – a greenfo.hu munkatársai részletesen írtak a panelházak energetikai felújításáról. Legújabb cikkükben a téma pénzügyi vonatkozásait tekintették át.

A teljes cikk: <http://www.greenfo.hu/hirek/2011/05/03/megterul-e-a-panelfelujitasba-fektetett-penz>

Gödöllői klíma-klub

A gödöllői klíma-klub következő találkozásának időpontja: **2011. június 2. (csütörtök) 17:00**

Helyszín: REGINA NőHáz, Gödöllő, Röges utca 66.

Program: A klubba ellátogatók megnézhetik a Jövő Farmja című filmet, amelyet beszélgetés követ a fosszilis energiaforrásokon túli gazdálkodásról. A találkozóra minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A klub oldala: <http://klimaklub.greendependent.org/>

Tudatos Vásárlók Áruháza

Kiállítás kezdő és haladó környezetbarátoknak

Május 10-én 18 órakor nyílt a Tudatos Vásárlók Áruháza, a Tudatos vásárlók Egyesületének kiállítása. Ezúttal új megfogalmazásban, új köntösben szeretnék a fenntartható, környezetbarát életmód-megoldásokat bemutatni.

A Cellux Csoport, a Kétfarkú Kutya Párt és az 1000% művészei által berendezett áruház első látásra a nagy szupermarketek hangulatára emlékeztet, ám a bejáratnál felvett fogyasztáscsökkentő szemüvegen át mégis egy új fogyasztói kultúra horizontja rajzolódik ki a látogatók előtt. A Tudatos Vásárlók Áruháza egyszerre tart görbe tükröt a fogyasztási szokásaink elé, és mutat fel megoldási javaslatokat. Miközben a szókimondó és markáns üzenetet hordozó tárgyak, installációk szembe állítanak fogyasztási szokásainkkal vagy épp a minket bombázó reklámok hamis világával, a különböző áruházi osztályok portékáit egy környezetbarát háztartás kellékei adják. Találunk itt megoldást a vízfogyasztás csökkentésére, de bemutatkoznak olyan furaságok is, mint a vízzel hajtott fürdőszobai rádió.

Az Áruház elsősorban a környezettudatos, hétköznapi és mindenki számára elérhető praktikákra, megoldásokra hívja fel a figyelmet. Arra, hogy személyes, otthoni környezetünkben is nagyon sokat tehetünk a fenntarthatóságért.

Megnyílt a Tudatos Vásárlók Áruháza: <http://tudatosvasarlo.hu/kiallitas>

Virtuális séta a Tudatos Vásárlók Áruházában: <http://tudatosvasarlo.hu/cikk/virtualis-seta-tudatos-vasarlok-aruhazaban>

Ökoház látogató

Időpont: 2011. május 10. - 2011. június 17.

Helyszín: Esztergom

Magas a villanyszámla? Netán a gázszámlával is csak a bosszúság van? Inkább fűtenél napkollektor segítségével? Vagy gyűjtenéd az esővizet, de nem tudod, hogyan kezdj bele? Környezetbarát technológiákkal kapcsolatos kérdéseiddel nem kell messzire menned! Tarts a Csalán Egyesülettel Esztergomba, az Esztergomi Környezetkultúra Egyesület Ökotechnikai Bemutatóházába.

„A bemutatóház célja és feladata, hogy családi házas léptékben mutassa be mindazokat az anyagokat és technológiákat, melyek hozzásegítik a jövő nemzedéke irányába is elkötelezett építkezőt/felújítót környezetbarát otthona kialakításához és fenntartó üzemeltetéséhez” – mondta Kiss Renáta, a projektgazda Csalán Egyesület alelnöke.

A jelentkezés feltételei:

A tanulmányutak még választható időpontjai: június 16., június 17.

A szervezők alkalmanként 15 fő jelentkezésére számítanak, minden alkalomra az első 15 fő jelentkezését tudják elfogadni.

A jelentkezéseket a csalan@csalan.hu e-mail címre lehet küldeni, név, elérhetőség, illetve a választott időpont megadásával

Web: csalan.hu/hir/okohaz-latogato

Forrás és további információ: <http://www.greenfo.hu/programok/2011/05/10/okohaz-latogato>

Folytatódnak a vizes frissítő séták

A Tudatos Vásárlók Egyesülete és az ImagineBudapest a tavalyi ivókút-séták sikerén felbuzdulva, idén a Fővárosi Vízművek támogatásával szeretné felhívni a figyelmet, hogy fővárosunk számos pontján lehetőségünk van arra, hogy - akár a hajdani utazók - kiürült palackjainkat tiszta, jó minőségű vízzel töltsük újra, kímélve ezzel környezetünket, s végső soron pénztárcánkat is.

A séta ingyenes, de jelentkezéshez kötött. A csoport maximális létszáma 30 fő. Regisztrálni Győri Krisztnál lehet a gyori.kriszta@tve.hu email címen.

Forrás és további információ: <http://tudatosvasarlo.hu/cikk/folytatodnak-vizes-frissito-setak>

A séta időpontjai:

- június 10
- július 8.
- augusztus 5.
- szeptember 9.

Mindegyik séta 15:30-kor indul. Időtartama körülbelül 2 óra.

Találkozó: I. ker. Sánc utcában a víztároló feletti szobornál

A legnagyobb szén-dioxid kibocsátású iparágak

Az ember által termelt üvegházhatású gázok (szén-dioxid, metán, nitrogén-oxid és fluorozott szén-hidrogének) sokféle tevékenységből származnak – nem csak a fosszilis tüzelőanyagok égetéséből, hanem pl. a mezőgazdaságból, erdőirtásból, ipari működésből.

A brit Guardian internetes oldalán szereplő összeállításból (ld. jobboldali lista) kiderül, mely emberi tevékenységek a legfenyegetőbbek bolygónk klímájára nézve. Hogy melyik tevékenységhez mennyi kibocsátás tartozik, sokféleképp meghatározható – nem egyszerű a csoportosítás, mert érthetően sok az átfedés az egyes tevékenységek karbon-lábnymai között. Az egyik legletisztultabb elemzést a WRI (World Resources Institute) készíti, amely az emberiség 2005-ben produkált összes kibocsátásának különböző forrásait a lista elején szereplő, **pirossal kiemelt fő kategóriákra** bontotta.

Fontos megjegyezni, hogy a számításokat végző szakértők is bizonytalanok egyes tevékenységek pontos kibocsátásainak meghatározását illetően, különösen akkor, ha az adott tevékenység biológia folyamatokat is tartalmaz, ld. változó földhasználat (értsd: égetéses erdőirtás) és mezőgazdaság. Az erdőirtáshoz köthető kibocsátás például jóval alacsonyabb a 2000-es adatokhoz képest, de nem azért, mert csökkent az erdőirtás klímaromboló hatása, hanem mert – az eredményeket pontosítandó - változott a számítás módszertana.

Forrás és további információ: <http://www.guardian.co.uk/environment/2011/apr/28/industries-sectors-carbon-emissions>

Királyi esküvő – grandiózus karbon-lábnymmal

Az angol Landcare Research nevű szervezet már akkor nekiállt kiszámolni, mekkora lábnymmal jár majd az év esküvője, amikor a túristák még el se indultak helyet foglalni a hintó vonulási útvonalán..

Nemzetközileg elismert szén-dioxid kibocsátást kalkuláló módszerükkel megállapították, hogy a nagy esemény 6.765 tonna szén-dioxid egyenértékű üvegházhatású gáz kibocsátásával jár, ami a londoni királyi palota éves kibocsátásának 12-szerese, és az átlag brit háztartás éves kibocsátásának 1.230-szorosa.

Természetesen a nagy karbon-lábnym főként a repülővel érkező vendégek és túristák számlájára volt írható. Hiába próbálta Károly-herceg minél zöldebbre szervezni az ellátást (helyi és szezonális ételekkel és virágokkal), szigorúan venni az áramhasználatot stb., az elfogyasztott ételek-italok mennyisége és az esemény energiaszükséglete is jelentősen hozzájárult a hatalmas lábnymhoz.

Forrás és további információ: <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/royal-wedding/8472283/What-is-the-carbon-footprint-of-the-royal-wedding.html>

Óriási szén-dioxid-csökkentést vállalt egy kísérletben egy svéd család

2011 elején egy hetvenes években épült házat és két előregedő autót hagyott hátra fél évre az a svéd család, amelyik az ötvenes mezőnyből jogot nyert arra, hogy fél évig egy vadonatúj, teljesen környezetbarát villában lakjon Stockholm közelében. Az A-hus ingatlanfejlesztő, a Vattenfall energiaszolgáltató és a Volvo autógyártó közös kísérleti projektjében az a cél, hogy a nyertes család kipróbálja: le tudja-e szorítani évi egy tonnára az egy családtaghoz kötődő szén-dioxid-kibocsátást. (A világátlag jelenleg hét tonna körül mozog fejenként.)

Fontos szempont, hogy Alicja, Nils, Hannah és Jonathan Lindell normális életet él, a húsevést leszámítva nem viszik túlzásba a takarékoskodást (igaz, ideiglenes otthonuk ezt részben megteszi helyettük). A hőszigetelt és energiatakarékos faépületet Hasselbyben húzták fel.

A ház homlokzatát és tetejét napelemek borítják, így az épület több áramot termel, mint amennyit a lakók fogyasztanak - a fölösleget visszatáplálják a hálózatba. A négyszög alakú vastag ablakok télen beengedik az alacsonyan járó nap sugarait, míg nyáron kiszűrik az erős napsugárzást, csökkentve a hűtési költségeket. A család, a közlekedésre a Volvo elektromos autóját használja. A kísérlet június végéig tart, az elért CO₂-csökkentési eredményeket a svéd Chalmers Műszaki Egyetem vizsgálja.

Forrás: <http://www.origo.hu/idojaras/20110422-oriasi-szendioxidcsokkentest-vallalt-egy-kiserletben-egy-sved-csalad.html>

Energia

- Áram- és hőtermelés (24.9%)
 - Ipar (14.7%)
 - Közlekedés (14.3%)

– Egyéb tüzelőanyag égetése (8.6%)

– Diffúz kibocsátás (4%)

Mezőgazdaság (13.8%)

Földhasználat (12.2%)

Ipari tevékenység (4.3%)

Hulladék (3.2%)

Végfelhasználás szerint a fenti szektorok a következőképp bonthatók tovább

(vizuálisaknak ábra itt):

- Közúti közlekedés (10.5%)
- Légiközlekedés (járulékos hatások nélkül) (1.7%)
- Egyéb közlekedés (2.5%)
- Tüzelőanyag és áramellátás a lakóépületekben (10.2%)
- Tüzelőanyag és áramellátás a kereskedelmi épületekben (6.3%)
- Egyéb tüzelőanyag égetés (3.8%)
- Vas- és acélgyártás (4.0%)
- Alumínium- és színesfémgyártás (1.2%)
- Gépgyártás (1.0%)
- Cellulóz-, papír- és nyomdaipar (1.1%)
- Élelmiszer- és dohányipar (1.0%)
- Vegyipar (4.1%)
- Cementgyártás (5.0%)
- Egyéb iparágak (7.0%)
- Hálózati veszteségek (2.2%)
- Szénbányászat (1.3%)
- Olaj- és gázkitermelés (6.4%)
- Erdőirtás (11.3%)
- Erdők újratelepítése (-0.4%)
- Betakarítás és földkezelés (1.3%)
- Mezőgazdasági energiahasználat (1.4%)
- Mezőgazdasági talajok (5.2%)
- Haszonállatok és trágya (5.4%)
- Rizstermesztés (1.5%)
- Egyéb termesztés (1.7%)
- Hulladéklerakás (1.7%)
- Szennyvíz és egyéb hulladékok kezelése (1.5%)

WWF Élő Bolygó Jelentés – magyarul

Kép forrása: http://wwf.panda.org/about_our_earth/all_publications/living_planet_report/

A 2010 októberében megjelent 8. Kislábnymom hírlevélben már írtunk arról, hogy a WWF és a Global Footprint Network elkészítette a legfrissebb Élő Bolygó Jelentést, amely akkor még csak angol nyelven volt elérhető. A kiadvány idén először azonban magyar fordításban is megjelent, amely ingyenesen [letölthető](#) a WWF honlapjáról.

Néhány érdekesség a kétévente megjelenő jelentésből: Magyarország az ökológiai lábnyom terén az országok között az 55. helyen áll. A korábbi 40. helyhez (2008) képest ez nagy előrelépés, azonban nem a fogyasztásunk csökkenését jelenti, hanem a többi ország fogyasztásának gyors ütemű növekedését. Az egy főre jutó hazai lábnyom közel akkora, mint Brazíliáé, viszont ott az egy főre jutó eltartóképesség sokkal nagyobb. A jelentés szerint 1998 óta az élővilág sokfélesége 30%-kal csökkent. A jelentés kitér a globális vízkészletek állapotára is. Hetvenegy ország már ma is túlhasználja természetes vizeit, az élővizek kétharmada pedig komoly emberi hatásoknak van kitéve. Naponta 2 millió tonna szennyvizet engedünk bele a világ vizeibe. Ez nemcsak az ökológiai rendszerek állapotát rontja jelentősen, hanem az élelemtermelési lehetőségeket is.

Forrás: <http://oko-kord.hu/article/195>

Süvöltő

A Süvöltő környezetvédelmi folyóirat a nyíregyházi E-misszió Egyesület saját szerkesztésű és kiadású magazinja. Célja, hogy a lakosság, különösen a fiatalok figyelmét a környezet- és természetvédelmi problémák felé terelje, szemléletüket formálja, tájékozottságukat növelje, akik ezáltal közvetve hozzájárulhatnak a környezeti állapot javulásához és a természeti értékek megővéséhez.

A Süvöltő folyóirat átfogó és több szemszögből megvilágított témaköröket dolgoz fel, illetve mutat be, elősegítve a lakosság eligazodását a természet- és környezetvédelem, ökológiai fogyasztóvédelem területén.

A lapban közölt írások nemcsak gyakorlati tanácsokkal szolgálnak a környezettudatos magatartás megvalósításához, hanem rávilágítanak számos összefüggésre a hétköznapi élet és a körülöttünk létező élővilág állapota között. A folyóirat minden korosztálynak egyaránt szól, mindenki megtalálhatja benne az érdeklődési körének megfelelő írásokat.

Az eddig megjelent számok ingyenesen letölthetők az e-misszió egyesület honlapjáról:

<http://regi.e-misszio.hu/03suvolto.html>

Forrás: <http://www.e-misszio.hu/index.php/kiadvanyok/35-kiadvanyok/47-suevoelt>

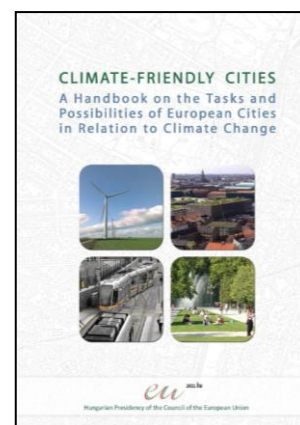
Klímaparát városok Európában

A klímaváltozás a magyar uniós elnökség egyik kiemelt városfejlesztési témaköre, hiszen az éghajlat módosulásának okai, de főként következményei jelentős részben a városi területeken koncentrálnak. Korunk ezen égető problémájának megoldásához kíván hozzájárulni a „Climate-friendly Cities” című, angol nyelvű kézikönyv.

A több mint 200 oldalas tanulmány megkísérli bemutatni az európai városok és térségeik tennivalóit mind a klímaváltozást kiváltó folyamatok mérséklése (mitigáció), mind az azokhoz alkalmazkodás (adaptáció) terén. A hasonló témájú nemzetközi publikációkhoz képest e kézikönyv sajátos szerkezetet követ: a városok klímaváltozáshoz kapcsolódó teendői különböző ágazati beavatkozási területek mentén kerülnek bemutatásra, és eközben rengeteg jó gyakorlatot ismertetnek Európa minden tájáról. Az ágazati szerkezet mellett a kézikönyv hangsúlyozza a városi klímaváltozás kezeléséhez szükséges integrált megközelítést.

A gyakorlat-orientált kézikönyv feladata tehát a már létező, szinte napról napra bővülő ismeretek összefoglalása. Fő célközönsége pedig a településmenedzsment területen tevékenykedő, valamint a városi és területi tervezéssel foglalkozó európai szakmai körök, valamint az EU témában érdekelt helyi közösségei.

Forrás és a kiadvány letöltése: <http://www.vati.hu/index.php?article=21879&langcode=hu&menu=19485>

Vesd bele magad!

<http://www.vesdbelemagad.hu/>

A Fialat Gazdák Magyarországi Szövetsége által indított "Vesd bele magad!" program (ld. "Klímahírek itthon" rovat) keretében gazdák által felajánlott zöldségvetőmagokat ajándékoznak kisiskolásoknak, hogy otthon a konyhakertben elvessék, majd az így kapott saját termesztésű zöldségeket a család elfogyassa. Cél, hogy felhívják a gyerekek figyelmét arra, hogy bizonyos friss élelmiszereket, például zöldségeket nagyobb anyagi befektetés nélkül is lehet termeszteni. Így megtapasztalják, milyen különbség lehet a saját maguk által termelt és a bolti zöldségek között nem csak ízben, hanem felhasználhatóságban is.

A program honlapján a kiosztott növények termesztésével kapcsolatban a gyerekek számára érthető módon leírásra kerülnek a fontos szakmai információk is. Az oldal folyamatosan frissül - ahogy a növények fejlődnek, mindig kiegészül az aktuális tudnivalókkal. A weboldalon keresztül lehet kérdezni szakembertől is, aki segít, ha a termesztéshez kapcsolódó problémákkal találkoznak a gyerekek.

A honpra folyamatosan kerülnek fel leírások, fotók is a gyerekektől: a termesztéssel kapcsolatos tapasztalatok, érdekes vagy vidám pillanatok, a saját alapanyagból készült ételek elkészítésével kapcsolatos fotók, receptek, esetleges események kerülnek bemutatásra.

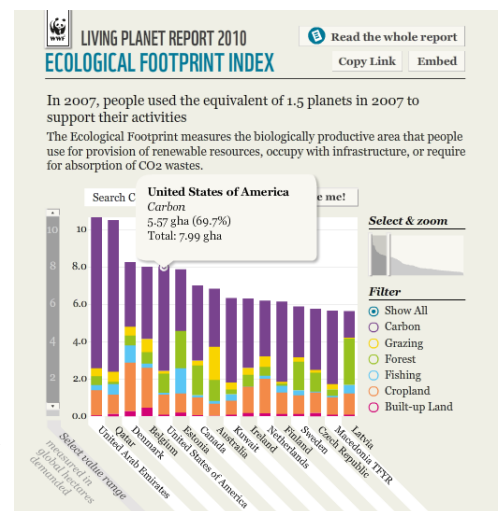
A Föld országainak ökológiai- és vízlábnyoma

<http://assets.panda.org/custom/lpr/ecofootprint.html>

<http://assets.panda.org/custom/lpr/waterfootprint.html>

A WWF 2010-es Élő Bolygó Jelentésével kapcsolatban ajánljuk ezeket az angol nyelvű oldalakat, amelyek segítségével a jelentésben szereplő különböző országok ökológiai- és vízlábnyomára lehet rákeresni.

Az oldalon a „select and zoom” feliratnál lévő csúsztatható skála segítségével választhatjuk ki, hogy milyen nagyságrendű ökológiai lábnyommal rendelkező országok jelenjenek meg a grafikonon, illetve, hogy egyszerre hány ország adatai legyenek láthatók az ábrán. Ha egy konkrét országra vagyunk kíváncsiak, akkor csak gépeljük be a nevet (angolul) a grafikon fölötti sávba, és a program automatikusan kikeresi azt. Az ökológiai lábnyom több összetevője is szerepel a grafikonon (pl.: karbon-lábnyom, halászati, erdőhasználati lábnyom), amelyeket a jobboldali felsorolásban kiválasztva külön-külön vagy együtt is megjeleníthetünk, érdekes információkat kapva így az egyes országok környezetterhelésének különböző aspektusairól. A halászatot tekintve például Norvégia rendelkezik a legnagyobb lábnyommal, a legeltetéssel pedig Mongólia van a legnagyobb hatással a környezetre.

A közösség ereje – Hogyan élte túl Kuba az olajcsúcsot?

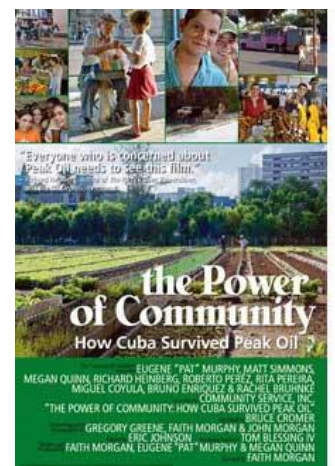
<http://www.powerofcommunity.org/cm/index.php>

A honlap által promótált film a kubaiakról szól, és arról, hogy összefogással még a legkilátástalanabb helyzetet is meg lehet oldani.

Amikor 1990-ben összeomlott a Szovjetunió, Kuba gazdasága válságba került. Az olajimport a felére, az élelmiszerbehozatal pedig 80%-kal csökkent. Nem csoda, hogy az emberek kétségbeestek.

Erről a nehéz, küzdelmes időszakról, a kubai emberek összefogásáról és kreativitásáról készített filmet az Arthur Morgan Intézet a Közösségi Megoldásokért (*Arthur Morgan Institute for Community Solutions*)*. A filmben elhangzó beszámolókból kiderül, hogyan élték meg a kubaiak, hogy nagymértékben gépesített, ipari mezőgazdaságuk átalakult egy természetes, organikus módszereken alapuló gazdálkodássá és hogyan alakultak ki a helyi, városi kertek.

Kuba az egyetlen ország, amelynek modernkori történelme során szembe kellett néznie a felhasználható olaj mennyiségének nagymértékű csökkenésével. Eljön azonban hamarosan az idő, amikor minden ország találkozik majd a problémával - amint az olajkészleteink eléri a kimerülhető maximumot és a rendelkezésre álló mennyiség csökkenni kezd. A kubaiak példája mindannyiunknak jó lecke, ugyanakkor reményt és megoldást is nyújthat - a közösség összefogása képes megszüntetni egy ország mezőgazdaságának olajfüggőségét!

*A non-profit szervezet a fenntarthatatlan, fosszilis energiahordozókra épülő, iparközpontú életmóddal szemben dolgoz ki és népszerűsít alacsony energiahasználatra fókuszáló alternatívákat (www.communitysolution.org).

Kanada harca a helyi gazdaságokért

Mint ahogyan sok más fejlett országban, Kanadában is hanyatlóban van a helyi mezőgazdaság. A számok megdöbbentőek: az elfogyasztott zöldségeknek több mint fele, míg a gyümölcsök szinte teljes egészében importból származnak, amelyek nagy részét helyben is meg lehetne termelni.

Az utóbbi 15 évben az élelmiszerimport 160%-kal, míg Kanada lakossága 15%-kal növekedett. Ez nem csak az ország kiszolgáltatottságát növeli, hanem környezeti szempontból is rendkívül problémás.

Hazánkban is hasonló a helyzet, éppen ezért nagyon fontos, hogy tudatosan válasszunk helyben termesztett zöldséget, gyümölcsöt. Választásunkkal nem csak a gazdaságnak és a környezetnek, hanem önmagunknak is jót teszünk. Nem szabad elhanyagolni ugyanis, hogy az élelmiszerek beltartalmi értéke és íze is függ attól, hogy helyben termesztettek-e, hiszen az importra szánt zöldségek és gyümölcsök esetén az elsődleges szempont legtöbbször az, hogy kibírják a több ezer kilométeres szállítást, nem pedig az, hogy mennyi vitamint tartalmaznak, vagy, hogy milyen egészségesek...

Forrás és a film megtekintése: <http://datavisualization.ch/showcases/lovely-animated-3d-infographics/>

Mire lett volna elég a Mexikói-öbölbe ömlött olaj?

2010 áprilisában 205 millió gallon kőolaj ömlött a Mexikói-öbölbe, az emberiség történetének legsúlyosabb olajkatasztrófáját okozva ezzel. Az esemény egyéves évfordulója alkalmából készült ez a rövid film, amely felteszi a kérdést: Mi lett volna, ha a katasztrófa nem történik meg? Mi mindenre lett volna elég a Mexikói-öbölbe ömlött olaj?

A legmegdöbbentőbb, hogy ekkora mennyiségű olajat, amely a Mexikói öbölbe ömlve felmérhetetlen károkat okozott a környezetben, az USA kevesebb, mint 7 óra alatt fogyaszt el! Az egy évvel ezelőtt bekövetkezett esemény rávilágított arra, hogy milyen mértékben függünk az olajtól, azonban egy év távlatából mintha kezdenék megfeledkezni erről...

Video megtekintése: <http://vimeo.com/22655744>

Klímakutató-rap

A klímával foglalkozó tudósokat gyakran vádolják nem megfelelő és nem közérthető kommunikációval. Ugyanakkor a másik probléma, hogy a médiában legtöbbször olyan emberek nyilatkoznak a témában, akik nem szakértők, nem végeznek a klímaváltozással kapcsolatos tudományos munkát.

Néhány klímakutató (különböző egyetemeken dolgozó PhD hallgatók, egyetemi oktatók, tudományos munkatársak) úgy gondolták, hogy ezen változtatni kell, habár a legtöbben valószínűleg meg fognak lepődni a megoldásukon. Készítettek ugyanis egy rap klipet, amelyben keményen megmondják a magukét a témában inkompetens, vagy lobbizás által befolyásolt klímaváltozás-tagadóknak.

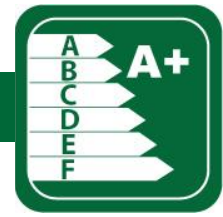
A videó itt megtekinthető: <http://www.youtube.com/watch?v=LiYZxOICN10>

Mennyi maradt még a Földből?

A földkéregben előforduló ásványi nyersanyagok nélkülözhetetlenek az emberi lét fenntartásához, a gazdaság és az ipar alapvető igényeinek kielégítéséhez. Napjaink egyik kiemelkedő, globális léptékű gazdasági-politikai kérdése, hogy a rendelkezésre álló nyersanyagkészletek fenntartható módon kielégítik-e az egyre növekvő társadalmi igényeket.

A Mindentudás Egyetemén a témában elhangzott előadások, a kapcsolódó kerekasztal-beszélgetéssel és a riportfilmmel együtt az alábbi linken most teljes egészében megtekinthetők: <http://www.origo.hu/tudomany/20110421-mindentudas-egyete-me-20-a-fold-asvanyi-nyersanyagai-videok.html>

Fruit of Care – a gondoskodás gyümölcse

Egyedi kézműves ajándéktárgyak társadalmi vállalkozástól az interneten.

„... designerek tervezik azokat a tárgyakat illetve lakáskiegészítőket, amelyek értelmi sérült emberek minőségi kézművesmunkájának eredményei. Így minden egyes termék a szakértelem és a megismételhetetlen, egyedi kivitelezés találkozása pontja.

... fontosnak tartjuk a természetes alapanyagok és a letisztult formatervezés kölcsönhatásában folytonosan megmutató innovatív design fogalmát. A sérült emberekkel való együttműködés új és új lehetőségeket kínál termékeink kreatív megújulására.

... a reprezentatív cég-, illetve reklámtárgyakat olyan vállalatoknak ajánljuk, akik társadalmi felelősségvállalás-programjukat szívesen összekapcsolnák az ajándékozással, hiszen a termékcsomagok összeállításakor megrendelőink arculatának megjelenítésére és egyedi igényeinek figyelembevételére is lehetőség van.”

Forrás, további információ és termékek: <http://www.fruitofcare.hu/fooldal/>

Rainforest Alliance (RA) Tanúsítvány

Az Esőerdő Szövetség (*Rainforest Alliance*) független szervezet, amely a piac és a vásárlói döntések erejét felhasználva igyekszik megfékezni/kordában tartani a trópusi erdők kiirtásához és a természeti környezet pusztulásához vezető, fenntarthatatlan módon végzett ipari tevékenységeket (fakitermelés, mezőgazdasági területek terjeszkedése, marhatartás, turizmus).

A Szövetség olyan egyénekekkel, közösségekkel és vállalatokkal működik együtt, akiknek a megélhetése a fenti tevékenységekből származik, az együttműködés célja pedig e tevékenységek környezeti hatásainak csökkentése, szigorú fenntarthatósági követelmények kidolgozása és betartatása, valamint a társadalmi és gazdasági előnyök növelése.

A kicsi békát egyre többen ismerik és keresik a világon, többek között a következő (sokszor meglepő) termékeken találkozhatunk vele: teák, kávék, kakaók, gyümölcsök (ananász, banán), csokoládék, papíráruk, fából készült termékek (pl. gereblyenyél, vágódeszka, bútorok, ajtók stb.). Tanúsítványa azonban turisztikai szolgáltatóknak is lehet (éttermek, szállodák, utazási irodák, sőt, Dél-Amerikában légitársaságok is), érdemes szétnézni a Szövetség termék- és szolgáltatáskereső oldalán (<http://rainforest-alliance.org/green-living/>)!

Ha a Szövetség termékeit választjuk, döntésünkkel egy fenntarthatóbb globális piac kialakítását támogatjuk. Az RA által támasztott kritériumok között szerepel a természeti környezet, az érzékeny trópusi ökoszisztéma óvása, a farmerek méltányos megfizetése és érdekvédelme.

Az Esőerdő Szövetség honlapja: <http://rainforest-alliance.org/>

Rózsából is létezik „békás”

SolarGorilla napelemes akkutöltő

Egy korábbi hírlevélben már mutattunk be napelemes laptoptöltőt és reménykedtünk, hogy egyszer lesz majd olcsóbb készülék is a piacon: nem kellett sokáig várni!

A képen látható SolarGorilla elnevezésű készülék, víztaszító anyagból készült, robusztus nagyteljesítményű napelemes panellel.

Alkalmas notebookok, iPod®, iPhone®, PDA, mobilok, GPS, MP3-lejátszó stb. töltésére.

Ára: 59 990,- Ft

Forrás és beszerzés: <http://www.conrad.hu/conrad.php?name=Products&pid=201154>

Hasznos információk, kapcsolat

Szerkeszti: Antal Orsolya és Vadovics Edina
Közreműködött: Baranyi Gabriella és Vadovics Kristóf
Design: Iconica Bt.
Szerkesztőség: GreenDependent Egyesület
2100 Gödöllő, Éva u. 4.
Tel.: 06-28-412-855
E-mail: info@greendependent.org
Honlap: www.greendependent.org
Kis lánnyom program: www.kislannyom.hu